

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 24 października 2022 r.

PS-VI.431.1.34.2022.MP

Szanowna Pani
Ewa Argalska
Dyrektor
Domu dla Dzieci nr 3
ul. Dworcowa 37
12-130 Pasym

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.658.2022 z 1 września 2022 roku zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Marzena Przybylska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
2. Monika Martwich – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci Nr 3 w Pasymiu. Czynności kontrolne rozpoczęto 26 września 2022 r. i zakończono 27 września 2022 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022, poz. 447 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Jednostka / kontrolowana Jednostka – co oznacza: Dom dla Dzieci Nr 3 w Pasymiu,
2. Dyrektor / Dyrektor Placówki / kierująca Placówką – co oznacza: Dyrektora Domu dla Dzieci Nr 3 w Pasymiu, panią Ewę Argalską,
3. pracownicy pedagogiczni – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 1-4 ustawy,
4. pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy,
5. Centrum – co oznacza: Centrum Ekonomiczno-Administracyjne Domów dla Dzieci w Pasymiu,
6. MOW – młodzieżowy ośrodek wychowawczy;

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Placówkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Ewy Argalskiej-Dyrektora Domu dla Dzieci Nr 3 w Pasymiu. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę akt osobowych pracowników potwierdzających kwalifikacje, wyjaśnienia i informacje przekazane przez Dyrektora a także rozmowy przeprowadzone z dziećmi przebywającymi w dacie kontroli w Placówce oraz wychowawcami i pedagogiem.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Powiat Szczycieński, zapewniającą całodobową opiekę czternaścioru wychowankom.

Ustalono, że Placówka w okresie podlegającym kontroli działała na podstawie:

- Regulaminu Organizacyjnego Domu dla Dzieci Nr 3 w Pasymiu, stanowiącego załącznik do Regulaminu Organizacyjnego Centrum Ekonomiczno-Administracyjnego w Pasymiu, przyjętego Uchwałą Nr 5/I/2015 Zarządu Powiatu w Szczytnie z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Centrum Ekonomiczno-Administracyjnego Domów dla Dzieci w Pasymiu, wraz ze zmianami (wprowadzonymi kolejno Uchwałą Nr 27/VI/2016 Zarządu Powiatu w Szczytnie z dnia 15 marca 2016 r. oraz Uchwałą Nr 104/XXI/2016 Zarządu Powiatu w Szczytnie z dnia 28 października 2016 r.) /**akta kontroli str. 1-18/**, a następnie
- Regulaminu Organizacyjnego Domu dla Dzieci Nr 3 w Pasymiu, stanowiącego załącznik do Regulaminu Organizacyjnego Centrum Ekonomiczno-Administracyjnego w Pasymiu, przyjętego Uchwałą Nr 20/V/2021 Zarządu Powiatu w Szczytnie z dnia 22 marca 2021 r., zmienionego Uchwałą Nr 66 /XV/2021 Zarządu Powiatu w Szczytnie z dnia 23 lipca 2021 r. /**akta kontroli str. 19-38/**.

W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w Domu umieszczonych było 13 wychowanków, z których dwóch przebywało w MOW-ach, jeden w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Szczytnie, a jeden na samowolnym oddaleniu. Wyciąg z ewidencji wychowanków stanowi **akta kontroli str. 39**. Stwierdzono, że w dniu rozpoczęcia kontroli w Domu nie przebywały dzieci poniżej 10 roku życia.

Obsługę administracyjno-ekonomiczną i organizacyjną zapewnia Centrum Ekonomiczno-Administracyjne w Pasymiu, które obsługuje jeszcze Dom dla Dzieci Nr 1 i Nr 2 w Pasymiu.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Zgodnie z wykazem przedłożonym kontrolującym, stanowiącym **akta kontroli str. 40-44**, w okresie podlegającym kontroli Dyrektorem Placówki była pani Ewa Argalska. Kwalifikacje Dyrektora zweryfikowano podczas kontroli Domu dla Dzieci Nr 2 w Pasymiu i opisano w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 26 lutego 2020 r. PS-VI.431.1.7.2020.MP. Stwierdzono w nim, że Dyrektor spełnia wymogi kwalifikacyjne do zajmowania tego stanowiska, zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy tj. posiada odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, spełnia też wymogi określone w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 ustawy.

Ustalono, iż w dokumentacji Dyrektora znajdowało się też aktualne zaświadczenie lekarskie poświadczające brak przeciwwskazań do pełnienia tej funkcji, zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 6 ustawy.

W okresie podlegającym kontroli na stanowiskach pracowników pedagogicznych zatrudnionych było 9 osób (na dzień rozpoczęcia kontroli 8 osób), w tym:

- psycholog - 1 osoba w wymiarze ½ etatu,
- pedagog - 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- 7 wychowawców każdy w pełnym wymiarze czasu pracy (w tym jeden zatrudniony do 30 września 2021 r.) **/akta kontroli str. 40-44/**.

Stwierdzono, że pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie, a także, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy posiadali aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające zdolność do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Ustalono też, że w aktach osobowych wszystkich pracowników pedagogicznych znajdowały się oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 98 ust.3 pkt 1-3 ustawy, to jest, że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono, iż na stanowiskach pracowników niepedagogicznych w okresie podlegającym kontroli w Centrum zatrudnionych było łącznie 11 osób **/akta kontroli str. 45-46/** (a na dzień rozpoczęcia kontroli 9 osób), w tym:

- główny księgowy – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- administrator -1 osoba
- pomoc administracyjna -1 osoba na ½ etatu od 1 maja 2022 r. do 31 lipca 2022 r.
- intendent - 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- kucharz - 2 osoby w wymiarze 1 etatu każda,
- sprzątaczką - 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- pracznia - 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- konserwator - 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- konserwator/palacz c.o -1 osoba na 1/2 etatu jako konserwator i na 1/8 etatu jako palacz c.o w sezonie grzewczym - do 31 lipca 2022 r.,
- starszy rzemieślnik - 1 osoba w wymiarze 1 etatu.

Pracownicy niepedagogiczni w ramach wskazanych etatów realizowali swoje zadania na rzecz dwóch pozostałych Domów dla Dzieci w Pasymiu, administrowanych przez Centrum.

W tezkach osobowych wszystkich ww. osób znajdowały się aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są one zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz oświadczenia potwierdzające spełnianie wymogu wynikającego z art. 98 ust. 3 pkt 3 ustawy t.j, że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Jak wynika z pisemnej informacji Dyrektora, w okresie podlegającym kontroli wobec żadnego pracownika Placówki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego **/akta kontroli str. 47/**.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy, pracownicy pedagogiczni mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z pisemnych informacji Dyrektora, stanowiących **akta kontroli str. 48** wynika, że wychowawcy w przypadku zaistnienia trudnych sytuacji mogą liczyć na pomoc i wsparcie wychowawcy-koordynatora, psychologa, pedagoga i Dyrektora. Dyrektor w miarę potrzeb prowadzi z pracownikami rozmowy wspierające, w miarę możliwości dba też o motywowanie pracowników do pracy podwyżkami, nagrodami oraz premiami. W 2021 r. zorganizowano szkolenia wewnętrzne dla wszystkich pracowników pedagogicznych z następującej tematyki: „Dokumentacja prowadzona przez wychowawców oraz analiza przepisów prawa”, „Tworzenie planu pomocy dziecku, tak aby stanowił skuteczne narzędzie w pracy wychowawcy placówki opiekuńczo-wychowawczej”.

W okresie podlegającym kontroli, wybrani pracownicy wzięli też udział w następujących szkoleniach/ konferencjach:

- „Wsparcie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w kontekście pandemii”,
- „Uzależnienia wśród adolescentów”,
- „Wyzwania instytucjonalnej pieczy zastępczej w kontekście procesu deinstytucjonalizacji,
- „Dyrektywa o sygnalistach – perspektywa adresata”,
- „Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych w sytuacjach kryzysu”,
- „Zapobieganie zachowaniom suicydalnym w środowisku dzieci i młodzieży-wyzwania dla ekspertów i rodziców” ,
- „FAS/FASD- płodowy zespół alkoholowy” ,
- „Konflikt, złość, agresja- warsztat w oparciu o filozofię rodzicielstwa bliskości i NVC”.

Z udzielonych przez czterech wychowawców oraz pedagoga informacji **/akta kontroli str. 49-58/** wynika, że pracownicy nie odczuwają wypalenia zawodowego i dobrze się im pracuje.

Podkreślali, że w Placówce panuje dobra atmosfera. Poinformowali zespół kontrolujących, że na bieżąco udzielają sobie wzajemnie koleżeńskiej pomocy oraz wsparcia, mogą liczyć na nią w trudnych sytuacjach również ze strony Dyrektora, pedagoga oraz psychologa. Pojawiające się problemy, w miarę możliwości rozwiązywane są na bieżąco. Pracownicy poinformowali zespół kontrolujących, że lubią swoją pracę i dają im satysfakcję.

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniu 26 i 27 września 2022 r. indywidualne rozmowy kierowane z siedmiorgiem wychowanków przebywających w dacie kontroli w Domu, na temat jakości sprawowanej opieki **/akta kontroli str. 59-65/**.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wychowankowie pozytywne wypowiadali się o wychowawcach, Dyrektorze, psychologu oraz o pedagogu. Powiedzieli, że do każdego z nich mają zaufanie i wiedzą, że mogą zwrócić się do nich ze swoimi problemami i porozmawiać o swoich sprawach, z czego korzystają. Podkreślali, że pracownicy są mili i zainteresowani ich problemami. Wszyscy stwierdzili, że nie było takiej sytuacji, żeby zwrócili

się do któregoś z pracowników o pomoc i jej nie otrzymali. Wychowankowie stwierdzili, że w Placówce czują się dobrze.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie pozytywne wyniki ustaleń kontroli, oraz opinię wychowanków na temat jakości sprawowanej opieki i wsparcia udzielanego im przez jej pracowników, nie wnosi się uwag.

Praca wychowawcy, pedagoga i psychologa ze względu na złożoność problemów występujących w pracy z dziećmi, wymaga stałego podnoszenia przez nich kwalifikacji i poszerzania wiedzy w tym zakresie, w przeciwnym razie istnieje ryzyko, iż ich praca nie będzie świadczona adekwatnie do rzeczywistych potrzeb dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Dlatego też, biorąc pod uwagę duże zagrożenie zjawiskiem wypalenia zawodowego pracowników pedagogicznych, rekomenduje się dalsze umożliwianie im systematycznych szkoleń, które pomogą zapobiec temu zjawisku.

6. Zalecenia

W związku z nie stwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli,
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Urszula Jędrychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Monika Martwicz – główny specjalista
Marzena Przybylska – główny specjalista